

Verslag van de 25e Infoavond Uitvoering (Schouw) Stationsgebied, gehouden op 15 maart 2011.

Aanwezig: Circa 40 belangstellenden, volgens presentielijst; Ton Lindhout (gespreksleider), Erik Suik (Projectorganisatie Stationsgebied), Kaat Smulders (Projectorganisatie Stationsgebied), Luc Eerden (assistent-wijkmanager Binnenstad), Diane van Dam (Corío), Gerald Brookhuis (Eneco).

Verslag: Ingrid Bakhuis.

Impressie van de schouw, voorafgaande aan de presentatie

De schouw staat deze keer in het teken van fietsparkeren en voert van het Infocentrum via het Smakkelaarsveld, de Van Sijpesteijnkade, de Noordertunnel en het voormalige taxiplatform terug naar het Vredenburg.

Uit de fietsparkeerbalans is af te lezen hoeveel fietsparkeerplaatsen nodig zijn, hoeveel er daadwerkelijk zijn en waar plekken verdwijnen of worden toegevoegd. Nu staan er zo'n 16.000 fietsen dagelijks rond het station geparkeerd. Het totaal aantal beschikbare fietsklemmen in de openbare ruimte en in stallingen is ongeveer even groot, zodat er in beginsel geen sprake is van een tekort. Echter, veel fietsers zijn geneigd zo dicht mogelijk bij de plaats van bestemming van de fiets te stappen en te parkeren. Daardoor staan er klemmen op enige afstand van het station leeg en worden tegelijkertijd veel fietsen hinderlijk buiten de klemmen geparkeerd.

Over een aantal jaren moet het Stationsgebied over 22.000 OV-gerelateerde fietsparkeerplekken beschikken in gebouwde voorzieningen rondom en dichtbij de nieuwe OV-terminal. Aanvullend komen er nog eens 11.000 functiegerelateerde fietsparkeerplaatsen, in stallingen onder meer bij het Stadskantoor, Nieuw Hoog Catharijne en de Bibliotheek op het Smakkelaarsveld.

De tijdelijke fietsparkeervoorziening op het Smakkelaarsveld ligt dicht bij het station en wordt intensief gebruikt. Binnenkort wordt deze uitgebreid met zo'n 3.500 plekken. 500 daarvan komen op het stukje braakliggend terrein aan de rand van het veld. 1.800 plekken komen in twee grote loodsen, tegen het talud aan de noordzijde van het Smakkelaarsveld. Deze loodsen dienen als vervanging van de noorderstalling die tijdelijk sluit vanwege de spooruitbreiding. Daarvoor zijn al wat bomen langs het spoor gekapt. Naast de loodsen komen op het grasveld nog eens 1.100 klemmen te staan, met behoud van de bomen. Het totaal aantal fietsparkeerplekken op het Smakkelaarsveld komt hiermee op zo'n 6.500.

De gemeente blijft zoeken naar aanvullende fietsparkeerlocaties. Bijvoorbeeld aan de Van Sijpesteijnkade waar het water tijdelijk gedempt zou kunnen worden voor een (*water*)fietsenstalling. Daarnaast zijn er mogelijkheden om weinig gebruikte autoparkeerplaatsen om te zetten in fietsparkeerplaatsen.

Het taxiplateau is afgesloten voor autoverkeer, maar blijft voorlopig toegankelijk voor voetgangers. De looproute loopt tijdelijk midden over het plateau heen. Binnenkort zal de route weer aan de zijkant van het plateau worden gelegd. Op het plateau bouwt ProRail aan tijdelijke opslag voor winkels in de Stationshal en een voorziening voor de Spoorwegpolitie. Op termijn wordt het taxiplateau omgevormd tot een verhoogd voetgangersgebied (Stationsplein oost), dat straks de nieuwe verbinding vormt tussen Nieuw Hoog Catharijne en de OV-terminal. Onder het plein wordt een fietsenstalling gebouwd met plek voor 12.500 fietsen. De stalling zal uitgerust worden met een elektronisch verwijssysteem naar vrije plaatsen, waarmee in de stalling aan het Smakkelaarsveld wordt geëxperimenteerd.

Er is de afgelopen jaren veel te doen geweest over handhaving. Nu het aantal fietsparkeerplaatsen in het Stationsgebied beantwoordt aan de parkeerbehoefte, wordt daaraan uitvoering gegeven. De handhaving richt zich vooralsnog alleen op foutgeparkeerde fietsen die hinder of gevaar veroorzaken. Nadat is vastgesteld dat volgens de daarvoor geformuleerde criteria sprake is van hinderlijk of gevaarlijk geparkeerde fietsen en de situatie op beeld is vastgelegd, worden die fietsen verwijderd en gedurende drie maanden opgeslagen in het depot. Als de eigenaar de fiets niet binnen drie maanden ophaalt, wordt de fiets opgekocht. In 2010 zijn 4.587 hinderlijk of gevaarlijk geparkeerde fietsen verwijderd en daarvan is ongeveer de helft opgehaald. Om voldoende fietsklemmen beschikbaar te houden, worden fietsen die 28 dagen onafgebroken in dezelfde klem geparkeerd staan verwijderd, nadat een waarschuwing aan de fiets is bevestigd. In 2010 zijn 2.870 te lang geparkeerde fietsen verwijderd en daarvan is 1% opgehaald. Voor de fietsenstalling aan het Smakkelaarsveld wordt de termijn van 28 dagen verkort tot 14 dagen. Na de zomer van 2011 worden ook in de binnenstad zulke acties gehouden. Fietswrakken – fietsen waaraan twee wezenlijke functies ontbreken, zoals een wiel, een stuur of een zadel – worden eveneens verwijderd.

Rondom het station worden 22.000 OV-gerelateerde fietsparkeerplaatsen gerealiseerd in gebouwde voorzieningen. Het fietsparkeerbeleid is gestoeld op enkele uitgangspunten:

- verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte door deze te vrijwaren van wild geparkeerde fietsen;
- waarborgen van de toegankelijkheid, leefbaarheid en veiligheid van de openbare ruimte;
- op peil brengen en houden van de fietsparkeercapaciteit en verbeteren van de kwaliteit van fietsparkeervoorzieningen;
- verbeteren van het beheer van fietsparkeervoorzieningen in het Stationsgebied vanuit één beheerorganisatie waarin gemeente, ProRail en NS participeren.

Dit beleid slaagt alleen als fietsers daadwerkelijk gebruik maken van de voorzieningen. De gemeente wil met bewoners, ondernemers en gebruikers in gesprek over de wijze waarop de bereidheid daartoe kan worden vergroot. In een themadiscussie, te houden op 17 mei, komen zaken als de bekostigingssystematiek van de stallingen, gedragsbeïnvloeding en communicatie aan de orde.

De tour door het Stationsgebied eindigt in het Infocentrum, waar aansluitend de presentatie plaatsvindt.



Zicht op het Smakkelaarsveld; op het grasveld komen nog eens 3.500 fietsklemmen.

Opening en toelichting programma

Ton Lindhout heet de aanwezigen welkom bij deze 25e bijeenkomst.

Programma

Erik Suik licht de lopende zaken in het Stationsgebied toe, waar nodig bijgestaan door medewerkers van Corío, ProRail en Eneco.

1. Prangende vragen

Ton Lindhout stelt de aanwezigen in de gelegenheid vragen en aandachtspunten in te brengen.

- *Door of namens de Projectorganisatie Stationsgebied zijn de e-mailadressen van binnenstadsbewoners verzameld. Wat gebeurt daar eigenlijk mee?*

De gemeente informeert omwonenden zo goed mogelijk over werkzaamheden in hun omgeving, de planning en eventuele afwijkingen van de planning. Dit gebeurt onder meer via nieuwsbrieven die huis-aan-huis worden verspreid en via de website. De projectorganisatie wil gebruik gaan maken van de mogelijkheid nieuwsbrieven digitaal te versturen. Een team van medewerkers van POS, ProRail en NS heeft bewoners van Wijk C, de woontorens bij Hoog Catharijne, het Vredenburg en de omgeving van het Moreelsepark huis-aan-huis bezocht met de vraag het e-mailadres bekend te maken. Die contacten zijn tevens benut om met bewoners te spreken over de ontwikkelingen in hun woonomgeving. Eenzelfde exercitie is gepland voor de westzijde van het Stationsgebied. Omwonenden die niet beschikken over e-mail of niet bereid zijn het e-mailadres te verstrekken, blijven vanzelfsprekend een papieren nieuwsbrief ontvangen.

- *De parkeergarage aan de Rijnkade wordt verbouwd, maar volgens de waarneming van omwonenden houdt de aannemer zich niet aan de afspraak de werkzaamheden uit te voeren tussen 07.00 en 19.00 uur.*
- *De parkeergarage Rijnkade is grotendeels open. Daardoor vergaat horen en zien je ook door het lawaai van inpandige werkzaamheden. Daarom is het belangrijk aannemers te houden aan de werktijden van 07.00 tot 19.00 uur.*

Diane van Dam van Corío zegt dat de werkzaamheden aan de Rijnkade parkeergarage in principe doordeweeks tussen 07:00 en 19:00 uur worden uitgevoerd. Door onvoorziene omstandigheden/tegenslagen in de uitvoering is er de afgelopen tijd ook buiten de reguliere tijden gewerkt. Om zo de uiteindelijke planning te halen. In uitzonderlijke gevallen mag er ook tot 24:00 uur worden gewerkt, en tevens op zaterdag. Het spreekt voor zich dat Corío daar alleen in uitzonderlijke gevallen gebruik van maakt.

De sloopwerkzaamheden geven de meeste geluidsoverlast, deze zullen medio 30 maart zijn afgerond. Vooral het frezen met de asfaltfreesmachine ten behoeve van de 50 mm betonnen dekvloer gaf de meeste geluidsoverlast. Deze freeswerkzaamheden zijn inmiddels afgerond. Corío spant zich in om de werkzaamheden zo vlot mogelijk te laten plaatsvinden, zodat de overlast zoveel mogelijk in tijd wordt ingeperkt.

- *Wat blijft er eigenlijk over van Kasteel Vredenburg?*

De resten van het kasteel zijn bij vorige bouwactiviteiten grotendeels verloren gegaan, maar de restanten worden op een of andere wijze zichtbaar gemaakt. In een volgende infoavond kan een archeoloog hierop een toelichting geven.

- *Welke toekomst heeft de markt op het Vredenburg? Er gaan geruchten dat de markt daar helemaal verdwijnt.*

Diane van Dam van Corio zegt dat de markt beslist niet verdwijnt, maar wel kleiner wordt, omdat het nieuwe Entreegebouw van Hoog Catharijne – ter vervanging van het huidige P&C gebouw – meer naar voren op het plein komt te staan. Erik Suik zal in een volgende bijeenkomst exact aangeven hoe de ruimte voor de markt tijdelijk en definitief is gedefinieerd.

→ Actiepunt vorige Schouw

Breedte Stationsplein

De totale breedte tussen de bebouwing en de tram-/busbaan, inclusief stoep en fietspad, bedraagt 32,5 meter. Tram- en busbaan worden gecombineerd, zodat het definitieve tracé van de trambaan geen negatief effect heeft op de breedte van de straat.

2. Stand van zaken in de uitvoering – toelichting door Erik Suik

Mede aan de hand van foto's doet Erik Suik verslag van de deelprojecten in het Stationsgebied, zowel aan de oost- als de westzijde van het station.

De Vredenburg

De kelder onder het woon-/winkelgebouw De Vredenburg vordert. Hierin worden een fietsenstalling en de technische installatieruimten opgenomen. In een later stadium wordt een verbinding gemaakt met de uit te breiden parkeergarage onder het Vredenburg. De winkellaag wordt direct na voltooiing in gebruik genomen. Daarna worden de bovenliggende verdiepingen met appartementen gerealiseerd.

De hoofdaannemer van De Vredenburg, BAM, is het certificaat Bewuste Bouwer toegekend. De Bewuste Bouwer houdt rekening met de omgeving, zorgt voor goede werkomstandigheden voor de eigen medewerkers en werkt met respect voor het milieu. BAM heeft de beoordeling glansrijk doorstaan. In de zomer vindt er weer een rondleiding op het bouwterrein plaats.

Achter Clarenburg

Corio heeft voor de vernieuwing van Hoog Catharijne een hoge duurzaamheidsambitie. Het doel is om energie te besparen én de CO₂-uitstoot van het totale project te minimaliseren. Om dit in de nabije toekomst te bereiken, worden de winkels en de woningen op duurzame wijze verwarmd en gekoeld door middel van energieopslag in de bodem. Rondom Hoog Catharijne wordt een duurzame infrastructuur aangelegd, waardoor er verwarmd en gekoeld kan worden met grondwater.

In totaal worden er 6 bronnen aangelegd, waarvan er 3 bronnen in de straat Achter Clarenburg worden geboord en 3 bronnen binnen de bouwhekkens van woon/winkelcomplex de Vredenburg. Achter Clarenburg wordt het straatwerk tijdelijk opgebroken om de bronleiding en benodigde elektrakabels te leggen. Hierbij wordt gewerkt met dagproducties, wat wil zeggen dat het gedeelte dat wordt opgebroken, 's avonds weer toegankelijk is als openbare ruimte. Voordat de bronnen kunnen worden geboord, wordt er een stalen buis in de bodem aangebracht. Deze buis zal de omliggende funderingen van de omliggende panden van Achter Clarenburg beschermen. In de stalen buizen worden de boringen uitgevoerd tot ongeveer 50 meter diep. Omdat het geheel ondergronds wordt aangelegd, is er na realisatie op 3 grote putdeksels na, niets meer zichtbaar in de straat. Om de planning te kunnen halen zal in de nacht van 16 op 17 maart worden doorgewerkt.

Muziekpaleis

Een filmpje geeft schematisch weer hoe het bouwproces voor het Muziekpaleis zich voltrekt. Eerst wordt de expeditiekelder aangelegd, dan de betonnen kernen en ten slotte de staalconstructie waaraan de muziekzalen komen te hangen. De bewapening is aangebracht in de kelder en het funderingsbeton wordt gestort. De kernen, waarin goederen- en personenliften worden aangebracht, hebben een hoogte bereikt van 25 meter. Volgens planning bereiken deze rond de zomer het hoogste punt van 45 meter.



Zicht op de bouw van het Muziekpaleis

Catharijnebaan

De betonnen bak wordt gefaseerd gesloopt. Daartoe zijn tijdelijke damwanden geplaatst en is zand verplaatst om de ondergrond te stabiliseren en verzakking te voorkomen. Stalen raamwerk houden de damwand op zijn plaats. Na deze voorbereidingen kan de betonnen bak worden gesloopt en worden de funderingspalen een voor een verwijderd en vermalen voor hergebruik in de wegebouw. Het lostrekken van de palen veroorzaakt helaas veel omgevingslawaai. Het slopen gebeurt 'in den natte' om grondwateronttrekking en het verplaatsen van vervuiling te voorkomen. De spuikoker wordt gesloopt om ruimte te maken voor de toerit naar de expeditiekelder onder het Muziekpaleis. Als de sloopwerkzaamheden zijn voltooid, wordt de Catharijnebak volgestort met zand. Dit jaar worden de definitieve damwanden voor de toerit naar de expeditiekelder geplaatst en wordt gestart met de aanleg ervan.

In de wanden van de Catharijnebak is de steenbreekvaren aangetroffen. Deze plant staat op de lijst van beschermde soorten, maar omdat deze ook in de omgeving is gesignaleerd, mag deze bij het slopen hier toch worden verwijderd.

De aanpak van het Vredenburgviaduct zal later plaatsvinden, volgens de huidige planning begin 2012. Om het viaduct veilig te kunnen slopen zal er een omleidingsroute voor voetgangers en fietsers komen, met een tijdelijke brug tussen het station en de binnenstad.

Creosoot

De komende weken wordt de creosootvervuiling aangepakt op het bouwterrein ter hoogte van de Rijnkade. Vervuilde grond wordt afgevoerd en gereinigd. De concentratie creosoot in de grond kan weliswaar stinken, maar is niet schadelijk voor de volksgezondheid. Dagelijks wordt gemonitord of de mensen die er werken niet worden blootgesteld aan te hoge concentraties en zo nodig worden extra maatregelen genomen.

Centraal Station en omgeving

Het taxiplatform is vrijgemaakt van auto's en taxi's en krijgt een tijdelijke inrichting als looproute naar het station en expeditieruimte voor de winkels. In de toekomst wordt het platform vervangen door Stationsplein oost.

Op het Stationsplein, naast de voormalige eindhalte van de tram, is ruimte gemaakt voor een kiss&ride (zoen)zone met enkele taxistandplaatsen. De bewegwijzering is geoptimaliseerd. Gemeente, ProRail, Connexxion, BRU en de taxibedrijven monitoren het functioneren gezamenlijk. Hier vandaan moeten reizigers de bus-/trambaan oversteken naar het station. Voor de halte van de Regiotaxi is nieuwe ruimte gevonden op het streekbusstation, dichtbij de liften en roltrappen. Het taxikeurmerk, als voorwaarde voor gebruik van de taxistandplaatsen en de wachtzone bij het Moreelsepark, wordt naar verwachting later dit jaar ingevoerd.

ProRail sloopt de kiosken op het streekbusstation en maakt daar straks een extra loopverbinding naar het station. Ook de lift wordt gesloopt, aangezien deze moet plaatsmaken voor een grote bouwkraan die gebruikt wordt voor de bouw van het nieuwe station.

Er wordt gewerkt aan de nieuwe overkapping van de perrons. Binnenkort is perron 11/12 klaar, waarna er met perron 8/9 begonnen wordt. De perronvloeren worden in een later stadium aangepakt.

Sporthal

Het verwijderen van asbest uit de sporthal Catharijne neemt meer tijd in beslag. Het dak is al deels verwijderd. Het slopen van de spanten zal waarschijnlijk in de nacht plaatsvinden om het openbaar vervoer niet te hinderen. Hierbij zal een grote kraan worden ingezet.



Zicht op de sloop van de sporthal

- *Er is afgesproken dat de werkzaamheden tussen 07.00 en 19.00 uur worden uitgevoerd, maar daarvan wordt wel erg vaak afgeweken.*

Dit signaal is duidelijk en motiveert om kritisch te blijven kijken naar de noodzaak van een afwijking van de afgesproken werktijden. Aannemers worden strikt aan die afspraken gehouden, maar voor specifieke werkzaamheden die overmatige hinder of zelfs gevaar kunnen opleveren, kan daarvan worden afgeweken. Daarin wordt een belangenafweging gemaakt.

- *Liggen de werkzaamheden in de zomer drie weken stil in verband met de bouwvakvakantie?*

De gemeente verplicht aannemers niet om door te werken, want zij zijn gehouden aan cao-afspraken, maar er wordt gesproken over mogelijkheden van vakantiespreiding, waardoor niet alle werkzaamheden onderbroken hoeven worden.

- *Over de ontwikkelingen rond de Jaarbeurs, aan de overzijde van de Croeselaan, blijft het angstig stil. Hoe staat het met de plannen voor het casino en de megabioscoop? Er gaan geruchten dat Utrecht het Filmfestival verliest als er niet snel goede bioscoopfaciliteiten beschikbaar komen. Dat zou erg jammer zijn.*

Er vindt overleg met de Jaarbeurs plaats over de ambities en voornemens. Het is nog steeds de bedoeling een bioscoopcomplex, een casino en een hotel te bouwen, maar daarover moeten door de betrokken partijen nog nadere afspraken worden gemaakt.

Kabels en leidingen

Gerald Brookhuis van Eneco licht de voortgang in het aanleggen, verleggen en uitbreiden van de leidingen voor stadsverwarming toe. Tussen het Beatrixgebouw en de Knoopkazerne zijn nieuwe leidingen gelegd. Ook onder het Jaarbeursplein worden nieuwe leidingen gelegd. De fundering van de roltrappen ligt dieper dan gedacht en daarom zijn deze om de roltrappen heen gelegd. In de Van Sijpesteijntunnel moeten leidingen nog worden vernieuwd. De nieuwe leidingen worden binnenkort aangesloten op het stadsverwarmingsnet. Volgens planning start Eneco eind 2011/begin 2012 in de Mineurslaan met de aanleg van stadsverwarmingsleidingen voor het Stadskantoor. Langs de Catharijnebaan zullen dit jaar nog graafwerkzaamheden in uitvoering worden gebracht, in verband met de aanleg van de toerit naar de expeditiekelder van het Muziekpaleis.

- *Is het niet onzinnig om WKO-installaties aan te leggen, als er al stadsverwarming is?*

Gerald Brookhuis geeft aan dat de warmte-koude opslag door een andere partij dan Eneco wordt aangelegd en geëxploiteerd. Zo'n WKO-installatie heeft vaak een capaciteit van zo'n 75% van de totale behoefte. In koude perioden kan Eneco aanvullende warmte leveren.

Cameratoezicht

Door de Nationaal Coördinator Terrorisbestrijding zijn in Nederland een aantal belangrijke openbaar vervoersknooppunten aangewezen en Utrecht is er daar natuurlijk een van. Er is door het NCTB subsidie verstrekt om die knooppunten te voorzien van cameratoezicht. Alle partijen in het gebied, zoals Corio, Jaarbeurs en Prorail zijn verantwoordelijk voor hun eigen deel en de gemeente voor de openbare ruimte. De beelden van de partners worden door henzelf uitgekeken, de beelden van de openbare ruimte worden uitgekeken door de politie. Er wordt een verbinding tot stand gebracht zodat alle partijen in geval van een calamiteit kunnen worden doorgeschakeld naar de politie.

Er komen 19 nieuwe camera's in het gebied die een aanvulling zijn op wat er al staat. Ze komen in het hele gebied op de belangrijkste aanvoerroutes: Jaarbeursplein, Croeselaan, Mineurslaan, Westplein, Graadt van Roggweg, Smakkelaarsveld, Catharijnesingel, Moreelsepark en Laan van Puntenburg. Er wordt op dit moment al gegraven in het gebied om de infrastructuur te realiseren waarna de camera's worden geïnstalleerd. Deze werkzaamheden kunnen enige overlast veroorzaken.

- *Is het mogelijk om van alle deelprojecten in het Stationsgebied een samenhangend overzicht te geven, met een tijdbalk waarin ook de vertraging is aangegeven? Als omwonenden kunnen we ons dan voorbereiden op de duur van de overlast.*

De planning per project staat op de website. Onvoorziene omstandigheden zorgen ervoor dat plannings soms veranderen of uitlopen. Tijdens de volgende bijeenkomst staan de projecten aan de westzijde van het station centraal. Dan zullen alle deelprojecten ook in een tijdperspectief worden geplaatst. Eenzelfde overzicht is te schetsen van projecten aan de oostzijde van het station.

3. Actiepunten/vragen

1. Overzicht planning van alle deelprojecten
2. Stand van zaken archeologische opgravingen

4. Afsluiting

De 26e Schouw over de uitvoering van het Stationsgebied is gepland op dinsdag 24 mei 2011. Deze keer staat de westkant van het station centraal. Om 19.00 uur kan deelgenomen worden aan een rondleiding langs een van de bouwprojecten, om 20.00 uur start de presentatie binnen.

Ton Lindhout dankt de aanwezigen voor hun belangstelling en inbreng en nodigt hen uit voor een afsluitend drankje. Hij sluit de bijeenkomst om 21.15 uur.